

Motivace volby zdravotnické profese u studentů středních zdravotnických škol

Markéta Drozdová

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav zdravotnických věd

akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Markéta Drozdová**
Osobní číslo: **H11024**
Studijní program: **B5341 Ošetrovatelství**
Studijní obor: **Všeobecná sestra**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Motivace volby zdravotnické profese u studentů středních zdravotnických škol**

Zásady pro vypracování:

Studium odborné literatury z oblasti motivace a přípravy k výběru povolání.
Vymezení pojmů a teoretických východisek v oblasti motivace a volby studijního zaměření u studentů na středních zdravotnických školách.
Příprava metodiky průzkumné části.
Realizace průzkumu na středních zdravotnických školách pomocí dotazníkového šetření.
Zpracování, vyhodnocení a interpretace získaných dat.
Prezentace výsledků z dotazníkového šetření a jejich shrnutí.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

ČAKRT, Michal. Typologie osobnosti: volba povolání, kariéra a profesní úspěch. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2010. ISBN 978-80-7261-220-8.

HENRIKSEN, Jan-Olav a Arne Johan VETLESEN. Blízké a vzdálené: etické teorie a principy práce s lidmi. Vyd. 1. Brno: Sdružení Podané ruce, 2000. ISBN 80-85834-85-5.

LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. Vývojová psychologie. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1284-9.

NAKONEČNÝ, Milan. Motivace lidského chování. Vyd. 1. Praha: Academia, 1996. ISBN 80-200-0592-7.

NAKONEČNÝ, Milan. Úvod do psychologie. Vyd. 1. Praha: Academia, 2003. ISBN 80-200-0993-0.

PAVLOVSKÝ, Pavel a kol. Soudní psychiatrie a psychologie. 4. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4332-5.

ŘÍČAN, Pavel. Psychologie osobnosti. Vyd. 6. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3133-9.

VENDEL, Štefan. Kariérní poradenství. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1731-9.

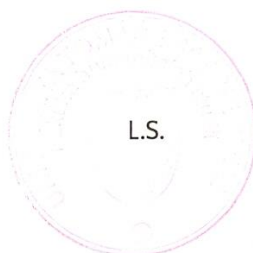
Vedoucí bakalářské práce: **doc. PhDr. Josef Konečný, CSc.**
Ústav zdravotnických věd

Datum zadání bakalářské práce: **15. ledna 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **23. května 2014**

Ve Zlíně dne 15. ledna 2014

doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Zlatica Dorková, Ph.D.
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 20.2.2014

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku volby povolání, které bude navazovat na současné studium studentů na střední škole. Práci tvoří dvě části, první teoretická část se zabývá motivací obecně, volbou povolání a specificky volbou zdravotnické profese a zmiňuje také osobnostní rysy člověka a dospívání - typické vývojové období při rozhodování o kariéře.

Druhá část praktická se soustředí na zjištění, na jaké obory se studenti nejčastěji hlásí po absolvování střední školy, případně jaká zaměstnání dále volí, faktory, které studenty ovlivňují při výběru studia, a v poslední řadě také motivací studentů ke studiu zdravotnických oborů a následné profesi ve zdravotnictví.

Klíčová slova: Motivace, zdravotnická profese, volba povolání, studenti střední školy

ABSTRACT

Bachelor thesis is focused on career choice amongst young people, studying secondary nursing school. The thesis is divided into two main areas: The first part deals with motivation in general, career choice, health care profession choice and education. Personality, temperament and adolescence are also mentioned.

The second part presents findings about the most often chosen point of qualifying after graduating secondary school or other participants' career selection. The aim is to identify why students choose nursing as a career and to determine what factors influence this decision and motivations of students to join a non-physician health care profession at the start of their professional programme.

Keywords: Motivation, health profession, career choice, secondary school students

Děkuji svému vedoucímu doc. PhDr. Josefu Konečnému, CSc. za trpělivost při vedení mé bakalářské práce, za cenné rady a připomínky, kterých se mi dostalo a díky kterým jsem mohla svou práci napsat.

Dále bych ráda poděkovala všem respondentům – studentům na středních školách, za vyplnění dotazníků, protože bez nich by moje práce nemohla být dokončena, a také ředitelům těchto škol, za umožnění dotazníkového šetření.

Mé díky patří i mé rodině za veškerou podporu během studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 MOTIVACE.....	12
1.1 VYMEZENÍ POJMU MOTIVACE	12
1.2 POTŘEBA A MOTIV	12
1.2.1 Primární potřeby.....	13
1.2.2 Zájmy.....	13
1.2.3 Postoje a hodnotové orientace.....	14
1.3 MOTIVAČNÍ VLASTNOSTI	14
2 OSOBNOST	15
2.1 DYNAMIKA OSOBNOSTI	15
2.2 STRUKTURA OSOBNOSTI	15
2.3 TYPOLOGIE OSOBNOSTI	16
2.3.1 Extraverze – introverze	16
2.3.2 Hollandův model typů osobnosti.....	17
3 DOSPÍVÁNÍ.....	20
3.1 VYMEZENÍ OBDOBÍ	20
3.2 CHARAKTERISTIKA OBDOBÍ DOSPÍVÁNÍ	21
3.3 ADOLESCENCE.....	21
4 VOLBA POVOLÁNÍ	22
4.1 KARIÉRA	22
4.2 PROFESNÍ ORIENTACE	22
4.3 TYP A.....	23
4.4 TYP B.....	23
4.5 TYP C.....	23
II PRAKTICKÁ ČÁST	24
5 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY VÝZKUMNÉHO PROJEKTU.....	25
5.1 CÍLE VÝZKUMU	25
5.2 HYPOTÉZY.....	25
5.3 VÝZKUMNÁ METODA.....	25
5.4 VÝZKUMNÝ VZOREK	26
6 VÝSLEDKY VÝZKUMU A JEJICH ZPRACOVÁNÍ.....	27

6.1	VÝSLEDKY VÝZKUMU SKUPINY A	27
6.2	VÝSLEDKY VÝZKUMU SKUPINY B.....	36
7	DISKUZE	44
	ZÁVĚR	45
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	47
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	49
	SEZNAM TABULEK.....	50
	SEZNAM GRAFŮ	51
	SEZNAM PŘÍLOH.....	52

ÚVOD

Asi každý student, který se blíží konci studia na střední zdravotnické škole, si klade otázku, co bude dál, a přemýšlí o tom, jaká by měla být jeho profesní budoucnost. Zda by se chtěl dále věnovat studiu zdravotnických oborů, či oborů úplně jiným nebo jít pracovat. Také zda by ho práce ve zdravotnictví naplňovala a byla pro něj to pravé. Mnoho studentů zdravotnických škol se totiž po maturitě rozhodne jít úplně jiným směrem a volí práci, která se zdravotnictví netýká.

I já jsem se tenkrát rozhodovala, kam mám dále jít. Měla jsem rozhodnuto, že chci dále studovat, ale nevěděla jsem přesně, který obor si vybrat, a také bylo důležité, na kterou školu se dostanu na základě přijímacích zkoušek. Bylo to celkem dilema a já jsem se bála, abych nešlápla vedle a později toho třeba nelitovala. Nakonec u mě zvítězil obor Všeobecná sestra a jsem za to dnes moc ráda. A právě to rozhodování pro mě bylo jedním z motivů, proč psát bakalářskou práci právě na téma „Motivace volby zdravotnické profese u studentů středních zdravotnických škol“.

Ve své práci bych ráda zjistila, jaké jsou důvody, kvůli kterým se tito studenti rozhodují pokračovat nebo nepokračovat v dalším studiu. Co je motivuje jít tím správným směrem, kdo jim pomáhá se rozhodnout, udělat ten rozhodující krok. Také by mě zajímalo, které obory v rámci budoucího studia si nejčastěji volí, kam si podávají přihlášky. Jsou to otázky, kterými se budu zabývat v praktické části mé práce. Teoretická část se bude týkat motivace, typologie osobností, volby povolání, a také životní etapy dospívání.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MOTIVACE

1.1 Vymezení pojmu motivace

Problematikou motivace se zajímá řada autorů, jeden z nich - P. Th. Young vymezuje motivaci následovně: *Motivace je proces aktivace chování, udržování aktivity a řízení vzorce aktivity.* (dle Nakonečný, 2003, s. 195). Je však také vhodné uvést rozdíl mezi pojmy motivace a motiv, protože motivací se obecně označují motivy a jejich působení. Rozlišení dle B. Weinerja vymezuje motivaci jako proces, tedy více či méně krátkodobou tendenci, naproti tomu pojem motiv je vyjádření v čase víceméně stálé předpokládané motivační dispozice. Vyzdvihnout je třeba fakt, že motivace a motivy jsou vnitřní psychické fenomény. (Nakonečný, 2003)

1.2 Potřeba a motiv

Pokud je motivace chápána jako intrapsychické dění, jejíž hlavní funkce je regulovat vztahy mezi člověkem a jeho životním prostředím, je důležité chápat také její základní motivační konstrukty jako vnitřní psychické fenomény specifického obsahu. Tímto způsobem je nutné pochopit i pojmy potřebu a motiv. Přesné vymezení potřeby a motivu je velice důležité, jelikož také souběžně vyjadřuje určité pojetí motivace, které má přesně segmentovanou strukturu. (Nakonečný, 1996)

Motivem je myšlen specifický psychický stav nebo určitý stav těla, je to vnitřní pohnutka. Řada těch nejrůznějších motivů se vyskytuje především v lidském chování. Jejich klasifikace není jednotná. Mezi základní druhy motivů se řadí hlavně potřeby, sklony, ideály, zájmy a pudy. (Pavlovský, 2012)

Pojem potřeby má více významů, například ekonomický, fyziologický nebo kriminalistický význam, ale také psychologický význam. V nepsychologickém pojetí je často potřebou označován cílový objekt. Avšak potřeby ani motivy není možné měnit s cílovými objekty, vystupujícími pouze jako prostředky uspokojení. (Nakonečný, 1996)

1.2.1 Primární potřeby

Primární fyziologické potřeby

Mezi základní fyziologické potřeby společné u člověka a vyšších savců patří především potřeba nadechnutí se, tj. potřeba kyslíku, dále potřeba vydechnutí, potřeba vody a potravy, sexuální potřeba, potřeba laktace, vylučování, potřeba spánku, smyslových podnětů, potřeba vyhnout se zranění a další. Tyto potřeby jsou nazvány primárními z důvodu, že jejich uspokojení je nezbytné pro udržení života, že jsou zajišťovány instinktivními mechanismy, také proto, že se tyto potřeby vyskytují i u nižších živočichů a jsou uplatňovány od samotného počátku existence organismu.

Primární psychické potřeby

Psychické potřeby jsou vyvíjeny na vrozeném základě, který tvoří částečně potřeby fyziologické. Některé mohou být tedy brány jako jakési „odnože“ fyziologických potřeb. Výčty primárních psychologických potřeb jsou příliš dlouhé a žádné nejsou obecně uznávány. Seznam uvedený spíše pro zajímavost se opírá především o Murraye. Je to potřeba lásky, potřeba ochrany a pomoci, potřeba agrese, potřeba pečovat o jiné, potřeba dvořit se, potřeba poznávat, potřeba smíchu, potřeba vyhnout se hanbě a mnohé další. (Říčan, 2010)

1.2.2 Zájmy

Jako zájmy bývají popisovány dlouhodobé kladné a pozitivní vztahy člověka k určitým činnostem nebo také předmětům. Zájmy jsou často velmi silnou motivací, která vede člověka k aktivitě, a následně rozvíjejí lidské schopnosti. Mezi základní druhy zájmů lze řadit profesní zájmy – zájmy o vědu, sociální blaho, také obchod a tělesné práce, dále mimoprofesionální zájmy – záliba v dobrodružství, záliba v rozptýlení a zájmy o zvláštní činnosti. Naposledy to jsou oceňovací zájmy, kam patří kulturní a estetické zájmy, smysl pro různé druhy humoru a další. (Farková, 2008)

Zájmy jsou z pohledu struktury osobnosti nejsnáze ovlivnitelné. Je možné je zesílit, zeslabit nebo vytvořit záměrným působením. Počet zájmů je úměrný počtu činností, kterými lze těšit člověka. (Říčan, 2010)

1.2.3 Postoje a hodnotové orientace

Postoj je relativně stabilní sociální stanovisko vůči nějaké osobě, skupině nebo situaci. Postojům předchází procesy poznávání, prožívání a jednání, případně je postoje vyvolávají. (Kern, 1999, s. 266)

Někdy mohou být postoje značně elementární, mohou se týkat objektů, které nemají velký význam. Například názory spolužáka, přečtená kniha, apod.

Nejvíce obecné postoje, určující orientaci člověka ve světě a životní styl, jsou nazývány jako hodnoty nebo hodnotové orientace. Lze jim též porozumět jako nejvyšší abstrakce z konkrétních postojů. Existuje řada hodnotových klasifikací, z nichž nejznámější jsou hodnotové orientace dle autora Sprangera, který rozlišoval teoretický, estetický, politický, ekonomický, sociální a náboženský typ. (Říčan, 2010)

1.3 Motivační vlastnosti

Motivační vlastnosti jsou trvalé charakteristiky osobnosti, které podmiňují nebo přímo určují, jak často, jak silně a jakým způsobem se bude v prožívání a chování uplatňovat ten či onen motiv. (Říčan, 2010, s. 103)

Mezi motivační vlastnosti lze řadit např. zálibu v pozorování zvířat, ctižádostivost nebo návyk na alkohol. Z kategorizace motivů bezprostředně vychází členění motivačních vlastností. Ke všem motivům je možné přidat motivační vlastnost. Ke ctižádosti by bylo možné přiřadit ctižádostivost, k chuti ke hře hravost, ke strachu bázlivost apod. Vyskytují se samozřejmě i některé motivy, kterým neodpovídá za normálních podmínek vlastnost mající význam z hlediska psychologie osobnosti. V tomto případě je například žízeň snadno uspokojivá potřeba. Jednotlivé rozdíly v potřebě napít se jsou velké, nicméně pro psychologa nezajímavé. Přiřazením motivační vlastnosti „žiznivost“ k žízni by byl tedy zbytečně zavedený pojem. (Říčan, 2010)

2 OSOBNOST

Jedna z nejznámějších definicí osobnosti byla vymezena G. Allportem (1961). Dle jeho vyjádření je osobnost *dynamická organizace psychofyzických systémů uvnitř individua, která determinuje jeho jedinečné přizpůsobení k jeho prostředí*. (Blatný, 2010, s. 12). Další autor L.A. Pervin (1996) definuje osobnost jako *ty charakteristiky člověka, které jsou podkladem konzistentních vzorců chování, přičemž těmito charakteristikami rozumí myšlenky, city a pozorovatelné chování*. (Blatný, 2010, s. 12)

2.1 Dynamika osobnosti

Dynamika osobnosti patří do základní tématické oblasti psychologie. *V psychologii má pojem dynamika ve spojení s pojmem osobnost zvláštní význam, vyjadřuje systém konceptů, které postulují „síly“, hýbající osobností jedince ve smyslu jeho chování, nikoli projevů života vůbec*. (Nakonečný, 2003, s. 320). Jsou to zevnitř člověkem pohybující „síly“, nutící ho k jednání, které je spojováno s pohyby. Dynamika osobnosti tedy vyjadřuje vnitřní „psychické síly“, určující cíle chování člověka. Těmito psychickými silami jsou myšleny motivy, čili pohnutky, které lze považovat za vnitřní psychologické příčiny chování, stojící za motivačními stavy a procesy. (Nakonečný, 2003)

Jungovo pojetí osobnostní dynamiky spočívá v jeho vnímání osobnosti jako otevřeného energetického systému. Pro vykonávání mnoha intelektuálních a fyzických činností je energie nezbytná. Vcelku stálá energetická rovnováha je hlavní dynamickou charakteristikou osobnosti. Prožívání stavu energetické nerovnováhy je člověkem vnímáno jako nepříjemné napětí. Napětí a nerovnováha jsou však dle Junga prospěšné pro zdravý růst osobnosti, v případě jsou-li mírné a pro člověka snesitelné. Ten je potom motivován, aby dosáhl stavu energetické rovnováhy. (Cakirpaloglu, 2012)

2.2 Struktura osobnosti

Pojem struktura může být obecně vyjádřen jako „vnitřní stavba“ nebo „vnitřní uspořádání“ určitého celku. Pokud bychom chtěli definovat strukturu osobnosti, je to pojem, který vyjadřuje vnitřní uspořádání osobnosti, což je povětšinou funkční skladbou konkrétních elementů, které vytvářejí psychické vlastnosti osobnosti, nebo také rysy osobnosti. Pod pojmem psychický rys osobnosti si můžeme představit určitou psychologickou charakteristiku

osobnosti. Mohou to být vlastnosti jako společenský, lehkomyšlný, vážný, zábavný, asertivní apod. (Nakonečný, 2003)

2.3 Typologie osobnosti

Typologie spojované s osobností nejčastěji vycházejí z charakteristik struktury osobnosti označované jako temperament. Hippokrates, antický lékař jako první rozdělil čtyři temperameny, a to podle tělesných tekutin. Sangvinik (krev) jako bezstarostný, emočně vyrovnaný, lehce přizpůsobivý a plný nadějí. Melancholik (černá žluč), který vždy nalezne nějaké důvody k znepokojení, je smutně laděný, pesimistický, bere věci velmi vážně a nemá rád vypjaté situace. Flegmatik (hlen) je přemýšlivý, rozvážný, emočně docela vyrovnaný, ale nerad mění zažité zvyky, je častěji spíše nečinný a pasivní. Cholerik (žlutá žluč) je spíše impulzivní a vznětlivý, má sklony k agresí a výbušnosti, hůře se ovládá, je netrpělivý, ale bývá dosti pořádkumilovný. (Kern, 1999)

Typologie podle Ernsta Kretschmera vychází ze vztahu mezi stavbou těla a temperamentovými vlastnostmi. Rozlišil od sebe typ pyknický, kterému přiřadil cyklotymní temperament, který se vyznačuje malou kulatou postavou s větším břichem, který je společenský a otevřený. Dále typ leptosomní, s přiřazením schizotymního temperamentu, který je spíše hubený a vysoký, více uzavřený do sebe a méně přizpůsobivý a naposled atletický typ s temperamentem viskózním, jenž je svalnatý, má širší hrudník, je mírné klidné povahy a lépe se přizpůsobuje. (Říčan, 2010)

2.3.1 Extraverze – introverze

Carl Gustav Jung zastával teorii o mentální psychické energii, která byla orientovaná buď ven, v tom případě šlo o extraverzi, nebo dovnitř, tehdy to byla introverze. Vyvinuly se tak dva protipóly, které se od sebe lišily způsobem, odkud člověk získal psychickou energii a kam ji orientoval. Odkud získáváme především podněty pro své jednání a rozhodování? Zevnitř sebe nebo z vnějšího okolí? Na to dává odpověď extraverze a introverze. Lidé čerpající energii z okolí, společnosti, ostatních lidí a činností, kteří se necítí dobře sami, dávají přednost extravertnímu postoji. Zatímco člověk, kterému dělá lépe samota, v níž může dobit své síly, načerpat novou energii a okolní svět ho jen vyčerpává a vysává, směřuje k introvertnímu typu.

Extravert se vyznačuje spíše vstřícností, ochotou a otevřenou povahou, velice snadno navazuje kontakty s jinými lidmi, mívá sklony vytvářet větší počet vztahů a známostí, bývá bezstarostný a impulsivní.

Naopak introvert je dle Junga spíše typ, který si zachovává určitý odstup, ve vztazích mu jde spíše o hloubku. Je spíše váhavý a přemýšlivý, nevrhá se do všeho po hlavě, ale spíše si vše dopředu promyslí. Bývá tichý a méně společenský, dávající přednost především komorní společnosti blízkých přátel, intelektuál, často zahleděný více do sebe. (Čakrt, 2010)

Psychická labilita

H. J. Eysenck využil Jungovo dělení a označení na extraverci a introverzi a obojí podřadil pod jednu temperamentovou dimenzi extraverze. K této dimenzi pak připojil dimenzi psychická labilita a mnohem později ještě dimenzi psychoticismus. Tyto dimenze považuje za základní temperamentové charakteristiky osobnosti. Jako definici introverze-extraverze udává Eysenck zaměření jedince na dva odlišné světy, a to na vnější a vnitřní svět. Další z dimenzí – neuroticismus neboli dimenzi emoční stability - Eysenck na rozdíl od extraverze popsal jednosměrně. Jsou zde dva póly – první pól (labilita) se vyznačuje výskytem příznaků poruchové funkce, a druhý pól (stabilita) nepřítomností těchto příznaků. I přesto, že se v dimenzi neuroticismu tedy emoční stabilitě-labilitě vyskytují neurotické příznaky, nejedná se o stejný pojem jako neuróza, ačkoli pravděpodobnost neurotické poruchy se stupněm neuroticismu roste. Později připojená dimenze psychoticismu vyjadřuje dle Eysencka náchylnost k psychóze a vytváří spojitost mezi normalitou psychopatií a psychózou – schizofrenií a maniodepresivní psychózou. (Blatný, 2010)

2.3.2 Hollandův model typů osobnosti

J. Holland (1997) rozdělil populaci do šesti osobnostních typů, které mají představovat životní styl nebo osobní orientaci. Je to typ realistický, vědecký, umělecký, společenský, podnikavý a konvenční.

Realistický typ: Člověk tohoto typu rád pracuje s nástroji a materiálem, rád dělá práci, ke které je potřeba fyzické síly a dovednosti. Je nadaný na práci v oboru zemědělství, techniky a mechaniky. Tito lidé bývají často zaměstnání jako zemědělci, řemeslníci i, na vyšších pos-

tech potom stavební inženýři apod. Pokud je s nimi veden rozhovor, mluví většinou o typicky mužských tématech, např. sport, auta, rybaření, technika a jiné.

Vědecký typ: Lidé s tímto osobnostním typem rádi řeší problémy, u kterých musejí dost přemýšlet. Rádi řeší složité matematické nebo vědecké problémy, učí ve školách a baví je probírat vědecká témata a vzdělávat se četbou v tomto oboru. Ve škole se rádi učí fyziku, chemii, matematiku nebo biologii, mívají také sklony řešit psychologické problémy a hledat odpovědi na otázky, které ještě nikdo nezodpověděl. Snaží se hledat řešení různých problémů, i když za to mají často jen malou nebo žádnou odměnu.

Umělecký typ: Lidé s uměleckým cítěním se projevují spíše a raději prostřednictvím hudby, malování, tance nebo literární tvorbou. V těchto oborech často vynikají, snaží se být originální a nebaví je nic, co by mělo být jednotvárné. Tito lidé pracují na pozicích jako spisovatel, choreograf, herec nebo designer. Rádi se baví o své práci, která je naplňuje o umění a o své tvorbě. Mají smysl pro humor a o své kariéře se baví s city spíše než rozumově.

Společenský typ: Lidé společenského typu dají před technickými činnostmi raději přednost zaměstnání, při kterém mohou vést, vychovávat, vyučovat nebo ošetřovat. Mají velkou schopnost empatie, které využívají při styku a pomoci jiným lidem. Mezi povolání lidí se společenským typem patří například zdravotní sestra, učitel nebo lékař a terapeut. Tito lidé se snaží spíše o lepší svět, nežli o vlastní prospěch. Mezi jejich oblíbené činnosti patří pomoc přátelům a jiným lidem při řešení nejrůznějších problémů.

Podnikavý typ: Lidé tohoto typu mají zálibu v majetku. Mají rádi jiné lidi, se kterými se baví například o obchodních tématech. Tito lidé bývají velmi oblíbení a populární, zaujímají často vedoucí místa a rádi pracují v kolektivu jiných lidí, které vedou. Jsou sebejistí a otevření, snaží se dosáhnout svých cílů a zbohatnout, rádi se o svých úspěších baví s ostatními. Často však přeceňují své schopnosti a mohou být konfliktní k protivníkům podnikavého typu.

Konvenční typ: Konvenční lidé mají rádi svou práci a umějí si vážit peněz, pracují dle stanovených pravidel a nařízení. Jsou precizní a na své práci si dají záležet. Jejich záznamy a dokumentace jsou vedeny přesně, rádi pracují jako úředníci, kde uspokojí potřebu pracovat podle pravidel a předpisů. Jsou schopní počtáři a administrativní pracovníci. Mezi lidmi

konvenčního typu lze často nalézt asistenty, sekretářky, knihovnice nebo také právníky. Tito lidé mají skvělé organizační schopnosti, na což jsou hrdí. (Vendel, 2008)

3 DOSPÍVÁNÍ

Kučera uvádí pojetí dalších autorů (Macek, 1999, Erikson, 1963), kteří považují dospívání (emerging adulthood) za fázi vstupu do dospělosti. V tomto období dochází především k celkové přeměně osobnosti v biologické, psychické a sociální rovině. Dospívání lze obecně dělit do dvou úseků, na starší školní věk - pubescenci a dorostové období - adolescenci. (Kučera, 2013)

3.1 Vymezení období

Období dospívání můžeme vymežit od počátku prvních známek pohlavního zrání a růstu až po dovršení plné pohlavní zralosti a dokončení tělesného růstu. Tělesné, psychické a sociální změny se v období dospívání vyskytují víceméně zároveň a vzájemně závisle. Nejčastěji se celé dospívání dělí na dvě období:

1. Období pubescence – asi od 11 do 15 let

- Fáze prepuberty – začínají se objevovat první sekundární pohlavní znaky, u dívek končí nástupem menarche, u chlapců je to noční poluce. Dívky tuto fázi prožívají mezi 11-13 lety, chlapci asi o 1-2 roky později.
- Fáze vlastní puberty – je vymezena od dokončení prepuberty po dosažení reprodukční schopnosti. Počáteční menses bývají většinou anovulační a nepravidelné, schopnost oplodnění se tedy dostavuje zpravidla až za 1-2 roky. Také u chlapců dochází k reprodukční schopnosti většinou až po ukončení vývoje sekundárních pohlavních znaků. Fáze vlastní puberty se tedy pohybuje mezi 13-15 lety.

2. Období adolescence – asi 15-22 let

V tomto období je již dosahována reprodukční schopnost a dokončuje se definitivně tělesný růst. Mladí lidé v tomto období bývají označováni jako dorost, teenagers, mladiství apod. Tělesná konstituce dívek a chlapců se již velkým způsobem odlišuje. U dívek dochází k zaoblování postavy, u chlapců se vyznačují svaly. Také při zrání mozku dochází k určitým výkyvům. S těmito změnami může souviset nestálá pozornost a zvýšená emoční labilita v pubescenci. (Langmeier, Krejčířová, 2006)

3.2 Charakteristika období dospívání

Období dospívání je vymezeno mezi dětstvím a dospělostí. Lze ho zahrnout do jedné dekády života, mezi 10 a 20 lety. V tomto období je důležitá komplexní proměna osobnosti v oblasti somatické, psychické a sociální. Dospívání představuje specifickou životní etapu, s typickými znaky v rámci životního cyklu, a také s vlastním objektivním i subjektivním významem. Dá se označit jako období hledání a přehodnocování, ve kterém je pro mladého člověka důležité zvládnutí vlastní proměny, dosažení přijatelného sociálního postavení a vytvoření uspokojivé, zralejší formy vlastní identity. (Vágnerová, 2012)

3.3 Adolescence

Adolescence se řadí k druhé fázi poměrně dlouhého časového úseku dospívání a je vymezena přibližně od 15 do 20 let s individuální variabilitou. Biologicky lze vstup do fáze adolescence ohraničit pohlavním dozráním. V této fázi se především mění osobnost dospívajícího, a také jeho sociální pozice. Adolescent vstupuje do nových rolí, které se spojují s vyšší sociální prestiží. Důležitým mezníkem je také dosažení plnoletosti, která je chápána jednak jako právní charakteristika, ale především funguje jako jeden ze sociálních mezníků dospělosti. (Vágnerová, 2000)

4 VOLBA POVOLÁNÍ

Volba povolání a příprava na budoucí zaměstnání je velice důležitou úlohou v životě adolescenta. Dá se říct, že dosud nejdůležitější, z těch, kterým je adolescent vystaven. Patří sem i rozhodování o volbě studia a následného povolání. Studenti jsou na středních školách připravováni na budoucí práci v zaměstnání, a v adolescenci je více méně počátek vlastního kariérního vývoje. Ten je součástí celkového vývoje osobnosti, a proto mohou osobnostní a vzdělávací problémy souviset s potížemi právě v onom kariérním vývoji. Problémy s plněním životních vývojových úloh mohou být v adolescenci jednou z příčin mnoha potíží v následném životě. Mezi tyto příčiny patří například nespokojenost se studiem na škole nebo v povolání, které si adolescent zvolil, nízká pracovní výkonnost, ale také časté změny zaměstnání, aj. (Vendel, 2008)

4.1 Kariéra

Pojem kariéra zahrnuje nejen objektivní průběh konkrétně vykonávané profesní činnosti během života člověka, respektive sled povolání, postup z pozice na pozici, ale i předprofesní a postprofesní aktivity, tedy celou životní dráhu člověka. (Hlad'o, 2012, s. 15) Kariéra se tvoří na základě zkušeností vztahených k práci, také vzděláváním a jinými oblastmi života člověka. (Hlad'o, 2012)

4.2 Profesní orientace

Hlavní náplní profesní orientace je *utváření a rozvíjení reálného profesního cíle a perspektivy mladého člověka a vlastností a schopností významných pro proces volby povolání, jeho vykonávání a event. rekvalifikace.* (Průcha, Walterová, Mareš, 2003, s. 181 in Hlad'o, 2012, s. 18). Profesní orientace se dá také vysvětlit jako činnost, zabývající se orientováním, usměrňováním, nebo také vedením adolescentů k určité kariéře takovým způsobem, aby byli všestranně připraveni pro volbu povolání. *Jedná se tak o rozsáhlý společensko-edukativní jev, jehož jádro tvoří diagnostika profesního vývoje, profesní informování a formování profesních zájmů, potřeb, postojů, motivů a způsobilosti pro samostatné řešení profesně orientačních životních dilemat a voleb.* (Hlad'o, 2012, s. 18)

4.3 Typ A

Při volbě povolání bývají rozlišovány 3 hlavní typy. Typ A je orientován především dle rozhodnutí a přání rodičů a ostatních důležitých dospělých osob, nebo dle nahodilých vnějších skutečností. Není zde brán zřetel na zájmy a osobní sklony adolescenta. Nelze moc mluvit o „volbě povolání“, z důvodu převažující pasivní podřízenosti. (Farková, 2008)

4.4 Typ B

U typu B již spíše převažuje rovnováha. Pasivitu vystřídala určitá přání a představy dospívajícího, ale ty jsou často nejasné a nepevné, určují spíše obecnou širokou orientaci, bez zacílení na konkrétní povolání. Právě konkrétní povolání si adolescent volí později nebo pod vlivem tlaku okolí. (Farková, 2008)

4.5 Typ C

Typ C řídí volbu kariéry dle osobního plánu, který je založen na vlastních životních cílech. Tyto cíle jsou většinou dlouho předem promyšleny. Lidé typu C jsou zpravidla velmi rozhodní, cílevědomí a iniciativní a mají silné seberealizační tendence. (Farková, 2008)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY VÝZKUMNÉHO PROJEKTU

5.1 Cíle výzkumu

1. Zjistit, jaký je hlavní důvod studentů pro volbu povolání ve zdravotnictví.
2. Zjistit, kdo měl na studenty nejčastěji rozhodující vliv, při volbě dalšího studia nebo povolání.
3. Zjistit, jaký obor si studenti nejčastěji volí, v rámci budoucího studia.
4. Zjistit, zda měli studenti častěji v plánu kariéru ve zdravotnictví již před nástupem na střední školu.

5.2 Hypotézy

H1: Studenti volí povolání ve zdravotnictví hlavně kvůli touze pomáhat druhým.

H2: Při volbě dalšího studia nebo povolání studenty nejvíce ovlivňuje rodina.

H3: Studenti se nejčastěji hlásí na obor Všeobecná sestra.

H4: O kariéře ve zdravotnictví měla jasno většina studentů již na základní škole.

5.3 Výzkumná metoda

Výzkumnou metodou v mé práci bylo zvoleno dotazníkové šetření.

Dotazníkem nazýváme předem připravený standardizovaný soubor otázek. V úvodu bývá většinou uveden účel vyplnění dotazníku a informace, že je dotazník anonymní. Dotazník by měl být konstruován tak, aby respondenty přitahoval. Je nutná jednoznačná formulace otázek, aby umožnila respondentovi pravdivé odpovědi bez obtíží. Výhoda dotazníkového šetření spočívá v možnosti hromadného počítačového zpracování a jednoznačné formulaci otázek, v nichž se neobjevují žádné emoce dotazovaného. Jako nevýhodu lze označit nízkou návratnost dotazníků. (Kutnohorská, 2009)

Standardizovaný dotazník, který byl předložen respondentům v tištěné formě, se skládá ze 14 otázek. Většina otázek je uzavřených, přičemž v některých bylo možné zvolit odpověď „jiné“ a doplnit svůj vlastní názor. Dotazník jsem rozdělila na 2 části – skupiny A, B, kde v první části – „Skupina A“ odpovídají všichni dotazovaní a ve druhé – „Skupina B“ pouze

ti, kteří plánují dále pokračovat ve studiu se zdravotnickým zaměřením. Dotazník byl pro studenty zcela anonymní.

Ke zpracování jednotlivých otázek jsem si vytvořila tabulky a všechny odpovědi jsem postupně zaznamenávala pomocí čárek. Následně jsem vše spočítala a výsledky si zapsala ke každé otázce zvlášť. Celkem jsem mezi studenty rozdala 113 dotazníků, ze kterých byla 100% návratnost, z důvodu provedení dotazníkového šetření osobně.

5.4 Výzkumný vzorek

Dotazník byl určen pro studenty 4. ročníků středních zdravotnických škol ve Svitavách, Vyškově a v Šumperku. Respondenti byli dívky a chlapci ve věku od 18 do 20 let. Sběr dat probíhal na těchto školách po předchozí domluvě s řediteli škol a schválením žádosti o dotazníkové šetření razítkem školy a podpisem. Nikde jsem se nesetkala s odmítnutím nebo neochotou umožnění šetření, což mi velmi ulehčilo provedení průzkumu mezi studenty a následné zpracování dotazníků.

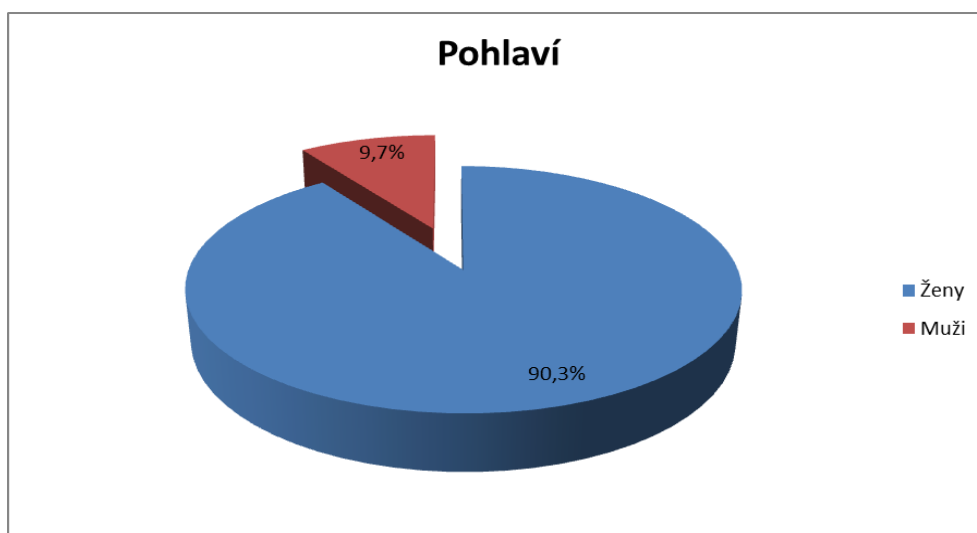
6 VÝSLEDKY VÝZKUMU A JEJICH ZPRACOVÁNÍ

6.1 Výsledky výzkumu skupiny A

Otázka č. 1: Pohlaví

Tabulka č. 1 - Pohlaví

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Ženy	102	90,3 %
Muži	11	9,7 %
Celkem	113	100,0 %

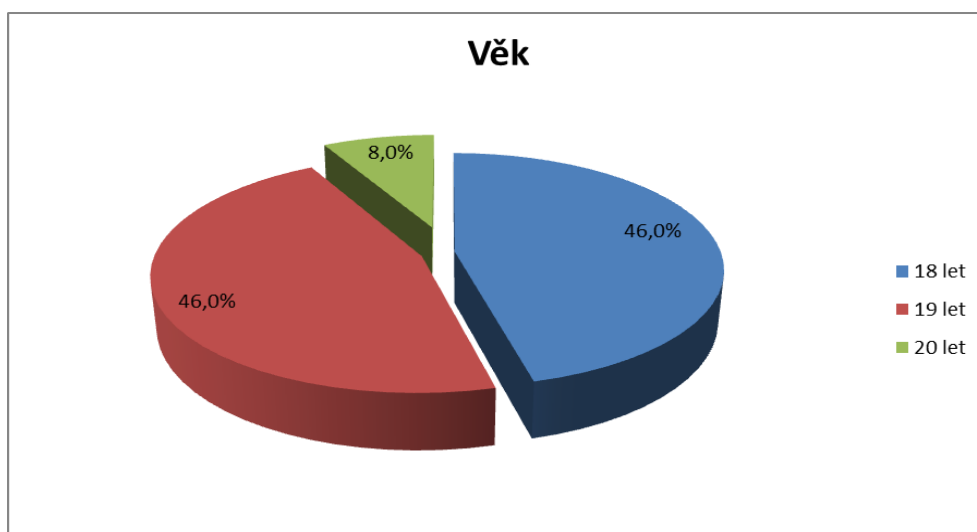
Graf č. 1 - Pohlaví

Celkem se dotazníkového šetření zúčastnilo 113 studentů, převážně žen, a to v počtu 102 (90,3 %). Mužů se zúčastnilo celkem 11 (9,7 %). Většina respondentů ženského pohlaví je způsobena malým počtem mužů, kteří mají zájem o studium na středních zdravotnických školách.

Otázka č. 2: Kolik je Vám let?

Tabulka č. 2 - Věk

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
18 let	52	46,0 %
19 let	52	46,0 %
20 let	9	8,0 %
Celkem	113	100,0 %

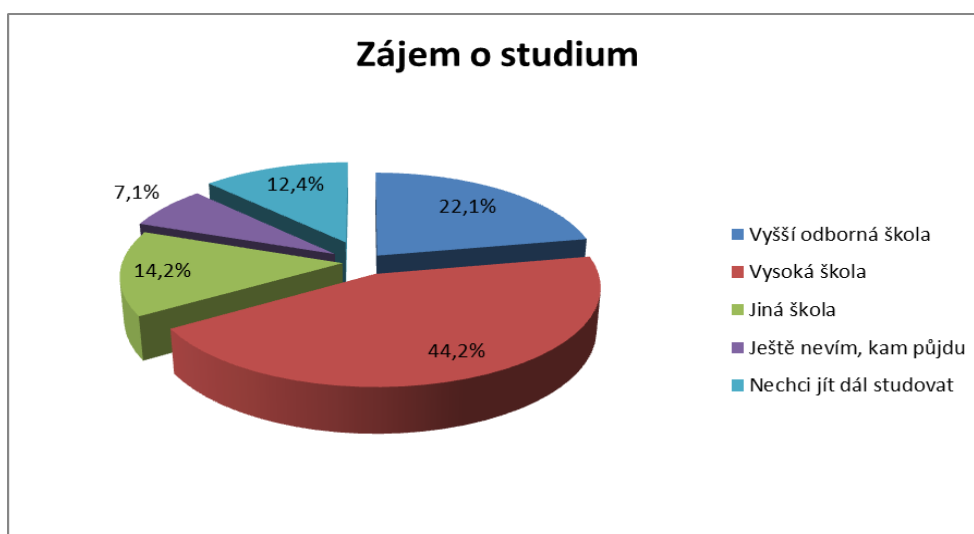
Graf č. 2 - Věk

Dotazník vyplňovali studenti ve věku od 18 do 20 let. Z grafu vyplývá, že respondentů ve věku 18 a 19 let byl stejný počet – 52 (46,0 %). Studentů, kteří již dosáhli 20 let, bylo 9 (8,0 %), což je podstatně méně.

Otázka č. 3 – O studium na jaké škole byste měl/a zájem po absolvování střední školy?

Tabulka č. 3 – Zájem o studium

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Vyšší odborná škola	25	22,1 %
Vysoká škola	50	44,2 %
Jiná škola	16	14,2 %
Ještě nevím, kam půjdu	8	7,1 %
Nechci jít dál studovat	14	12,4 %
Celkem	113	100,0 %

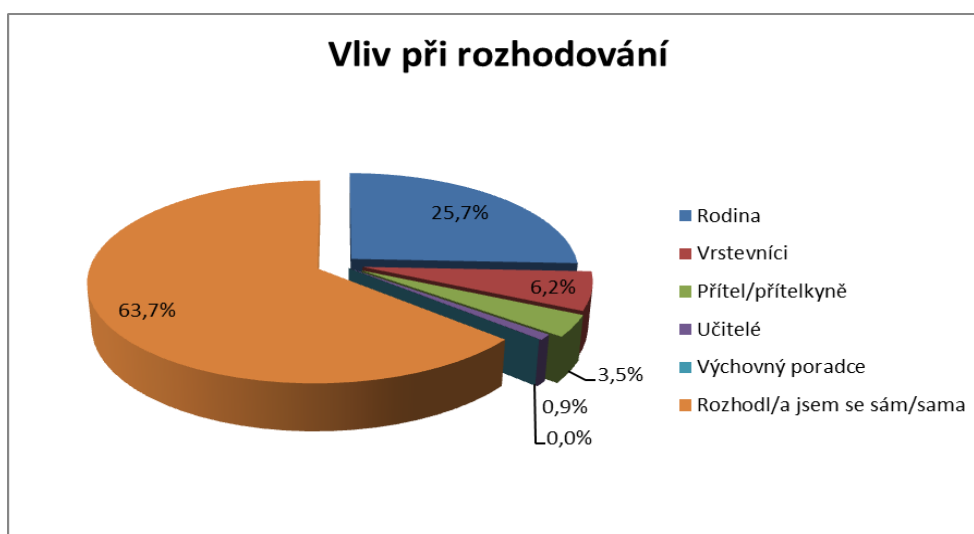
Graf č. 3 – Zájem o studium

Dle tabulky a grafu je patrné, že nejvíce respondentů, a to 50 (44,2 %), má po absolvování střední školy zájem dále pokračovat ve studiu na vysoké škole se zdravotnickým zaměřením. Dále celkem 25 (22,1 %) studentů by chtělo pokračovat na vyšších odborných školách se zdravotnickým zaměřením, 16 (14,2 %) studentů chce pokračovat na jiné škole, než které byly uvedeny, 14 (12,4 %) respondentů nechce pokračovat v dalším studiu a 8 (7,1 %) z nich ještě nemá jasno, kam jít dále studovat.

Otázka č. 4 – Kdo měl na Vás při rozhodování největší vliv?

Tabulka č. 4 – Vliv při rozhodování

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Rodina	29	25,7 %
Vrstevníci / spolužáci	7	6,2 %
Přítel / přítelkyně	4	3,5 %
Učitelé	1	0,9 %
Výchovný poradce	0	0,0 %
Rozhodl/a jsem se sám/sama	72	63,7 %
Celkem	113	100,0 %

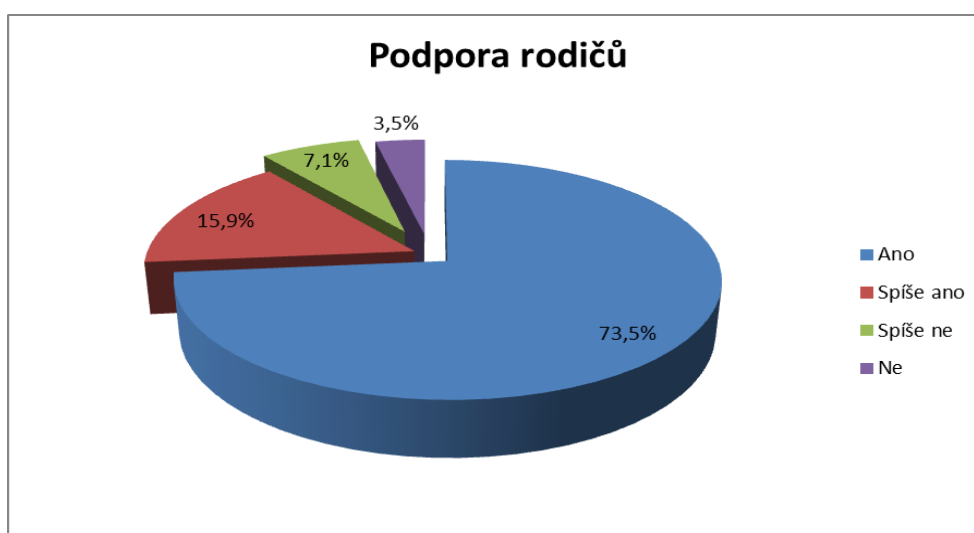

Graf č. 4 – Vliv při rozhodování

Největší vliv při rozhodování kam jít dále po absolvování střední školy neměl na studenty nikdo konkrétní, ve většině procent – 72 (63,7 %) se rozhodli právě sami studenti. Dále 29 (25,7 %) studentů dalo při rozhodování především na rodinu, 7 (6,2 %) jich zvolilo možnost ovlivnění díky vrstevníkům a spolužákům, na 4 (3,5 %) studenty měl vliv při rozhodování přítel nebo přítelkyně a pouze 1 (0,9 %) studenta při rozhodování ovlivnili učitelé ve škole. Na výchovného poradce se při rozhodování neobrátil ze 113 respondentů nikdo.

Otázka č. 5 – Podporovali Vás rodiče při volbě dále pokračovat ve studiu?*Tabulka č. 5 – Podpora rodičů*

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Ano	83	73,5 %
Spíše ano	18	15,9 %
Spíše ne	8	7,1 %
Ne	4	3,5 %
Celkem	113	100,0 %

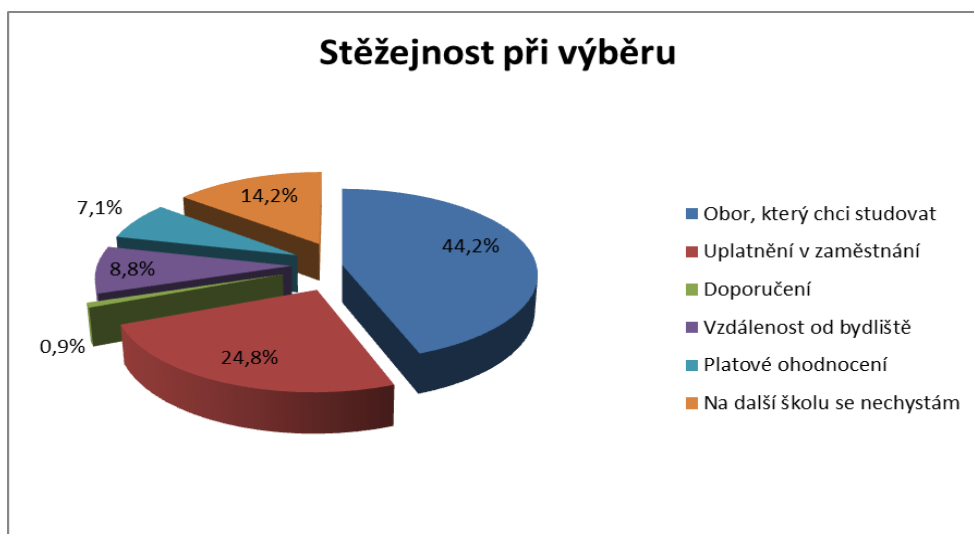
Graf č. 5 – Podpora rodičů

Na otázku o podpoře rodičů při volbě dále pokračovat ve studiu odpovědělo 83 (73,5 %) studentů ano, rodiče je tedy plně podporují, 18 (15,9 %) studentů uvedlo spíše ano, rodiče spíše nepodporují 8 (7,1 %) studentů a žádná podpora ze strany rodičů je ve 4 (3,5 %) případech.

Otázka č. 6 – Co pro Vás bylo stěžejní, když jste si vybíral/a další školu?

Tabulka č. 6 – Stěžejnost při výběru

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Obor, který chci studovat	50	44,2 %
Uplatnění v zaměstnání	28	24,8 %
Doporučení	1	0,9 %
Vzdálenost od bydliště	10	8,8 %
Platové ohodnocení	8	7,1 %
Na další školu se nechystám	16	14,2 %
Celkem	113	100,0 %

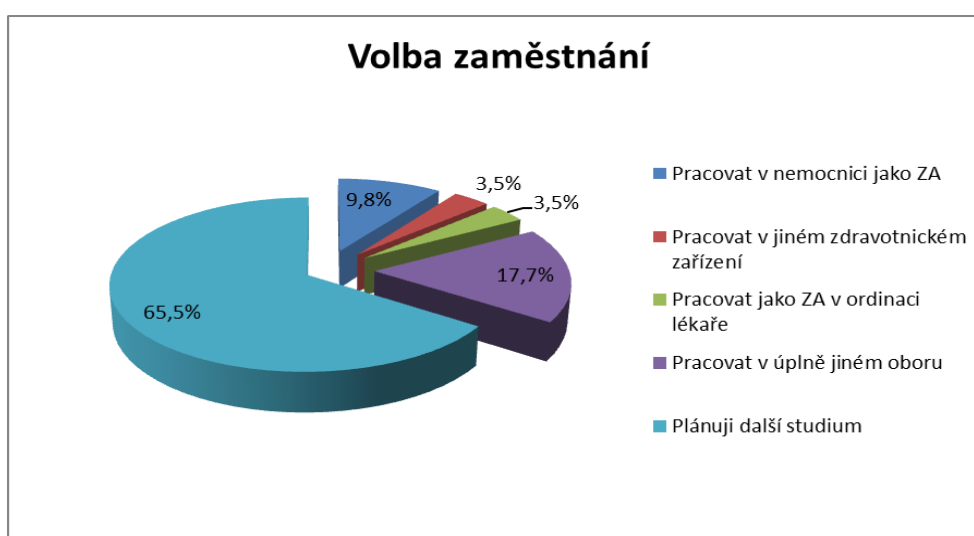
Graf č. 6 – Stěžejnost při výběru

Tabulka a graf č. 6 poskytují informaci, že nejvíce stěžejní při výběru další školy je pro studenty obor, o který mají zájem, tuto možnost zvolilo 50 (44,2 %) respondentů. Dále je velmi důležité následné uplatnění v zaměstnání, a to pro 28 (24,8 %) studentů, 16 (14,2 %) jich uvedlo, že nemají zájem dále pokračovat ve studiu. Pro 10 (8,8 %) studentů je důležité, jak daleko je škola vzdálená od bydliště, 8 (7,1 %) zajímá nejvíce budoucí platové ohodnocení a pro 1 (0,9 %) respondenta bylo při rozhodování důležité doporučení rodiny, spolužáků nebo učitelů.

Otázka č. 7 – Pokud již nechcete pokračovat ve studiu, jaká je Vaše volba zaměstnání?

Tabulka č. 7 – Volba zaměstnání

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Pracovat v nemocnici jako ZA	11	9,8 %
Pracovat v jiném zdravotnickém zařízení	4	3,5 %
Pracovat jako ZA v ordinaci lékaře	4	3,5 %
Pracovat v úplně jiném oboru	20	17,7 %
Plánuji další studium	74	65,5 %
Celkem	113	100,0 %

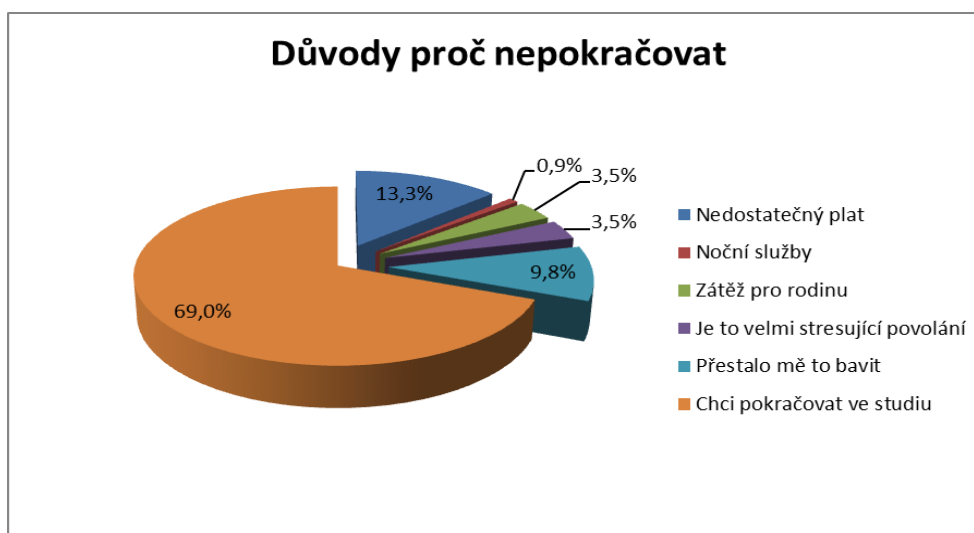
Graf č. 7 – Volba zaměstnání

Studovat dále by chtěla většina dotazovaných, celkem 74 (65,5 %). Někteří však již dále pokračovat nechtějí, 20 (17,7 %) studentů by chtělo pracovat v jiném oboru než je zdravotnictví. 11 (9,8 %) studentů má zájem pracovat v nemocnici na pozici zdravotnického asistenta, a shodný počet – 4 (3,5 %) studenti by rádi pracovali v ordinaci lékaře nebo zubaře, anebo v jiném zdravotnickém zařízení.

Otázka č. 8 – V dalším studiu zdravotnického zaměření nechci pokračovat z těchto důvodů:

Tabulka č. 8 – Důvody proč nepokračovat

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Povolání je nedostatečně platově ohodnocené	15	13,3 %
Musel/a bych vykonávat noční služby	1	0,9 %
Povolání by příliš zatěžovalo rodinu	4	3,5 %
Je to velmi stresující povolání	4	3,5 %
Přestalo mě to bavit	11	9,8 %
Chci pokračovat ve studiu	78	69,0 %
Celkem	113	100,0 %

Graf č. 8 – Důvody proč nepokračovat

Z tabulky vyplývá, že 78 (69,0 %) studentů, což je většina, má zájem dále pokračovat ve studiu. 15 (13,3 %) jich uvádí, že nechtějí pokračovat, protože se domnívají, že povolání ve zdravotnictví je nedostatečně platově ohodnocené. 11 (9,8 %) studentů toto zaměření přestalo bavit, 4 (3,5 %) studenti uvádějí, že nechtějí pokračovat, protože je to velmi stre-

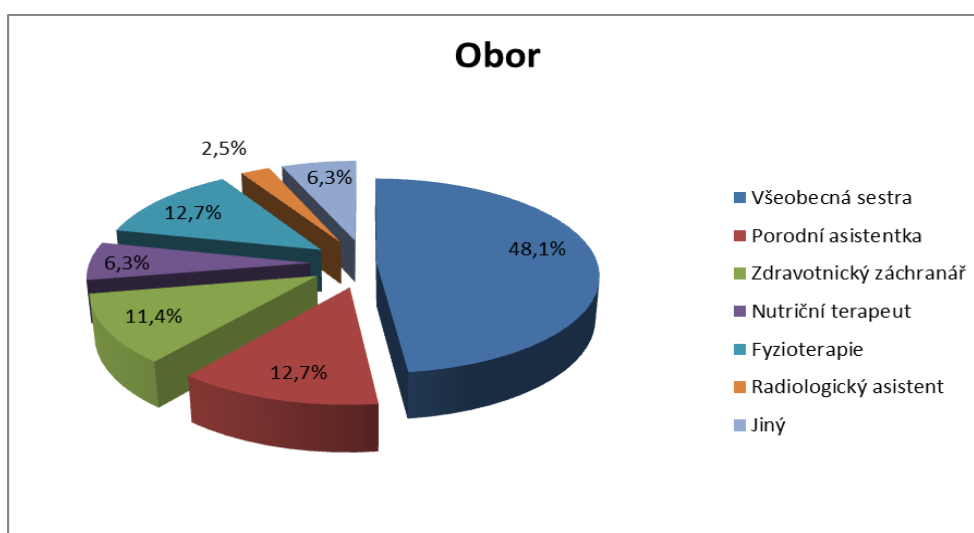
sující povolání, další 4 (3,5 %) studenti si myslí, že by povolání příliš zatěžovalo rodinu a pouze 1 (0,9 %) studentovi vadí, že by musel vykonávat noční služby.

6.2 Výsledky výzkumu skupiny B

Otázka č. 9 – O kterém konkrétním oboru přemýšlíte v rámci budoucího studia?

Tabulka č. 9 - Obor

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Všeobecná sestra	38	48,1 %
Porodní asistentka	10	12,7 %
Zdravotnický záchranář	9	11,4 %
Nutriční terapeut	5	6,3 %
Fyzioterapie	10	12,7 %
Radiologický asistent	2	2,5 %
Jiný	5	6,3 %
Celkem	79	100,0 %

Graf č. 9 - Obor

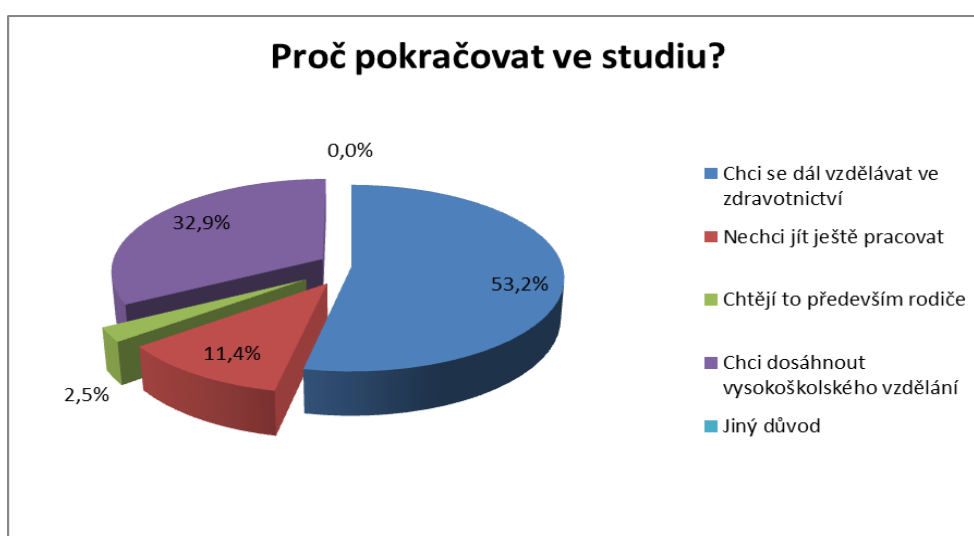
38 (48,1 %) studentů by mělo zájem pokračovat studium v oboru všeobecná sestra. Shodný počet 10 (12,7 %) studentů uvedlo, že se chtějí hlásit na obor porodní asistentka a fyzioterapie. 9 (11,4 %) studentů se zajímá o obor zdravotnický záchranář, 5 (6,3 %) by jich chtě-

lo jít studovat nutričního terapeuta. O obor radiologický asistent mají zájem pouze 2 (2,5 %) studenti a 5 (6,3 %) studentů uvedlo možnost jiný obor, s tím, že se hlásí 2 studenti na zubní lékařství a 3 na farmaceutické asistenty.

Otázka č. 10 – Proč jste se rozhodl/a pokračovat ve studiu se zdravotnickým zaměřením?

Tabulka č. 10 – Proč pokračovat ve studiu?

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Chci se dál vzdělávat ve zdravotnictví	42	53,2 %
Nechci jít ještě pracovat	9	11,4 %
Chtějí to především rodiče	2	2,5 %
Chci dosáhnout vysokoškolského vzdělání	26	32,9 %
Jiný důvod	0	0,0 %
Celkem	79	100,0 %

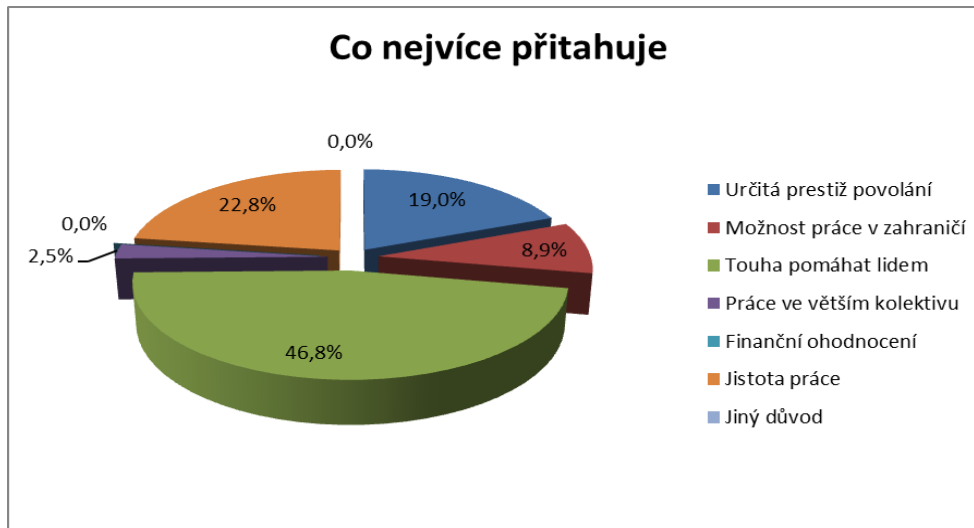
Graf č. 10 – Proč pokračovat ve studiu?

Většina studentů – 42 (53,2%) uvedla jako důvod proč chtějí pokračovat ve studiu se zdravotnickým zaměřením, touhu dále se vzdělávat ve zdravotnictví. 26 (32,9 %) respondentů by chtělo dosáhnout vysokoškolského vzdělání. 9 (11,4 %) z celkového počtu studentů nechce jít zatím pracovat, proto chtějí pokračovat ve studiu, 2 (2,5 %) studenti pokračují protože to chtějí jejich rodiče, nikoliv oni sami a jiný důvod neuvedl nikdo.

Otázka č. 11 – Co Vás nejvíce přitahuje na zvoleném povolání ve zdravotnictví?

Tabulka č. 11 – Co nejvíce přitahuje

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Určitá prestiž povolání	15	19,0 %
Možnost práce v zahraničí	7	8,9 %
Touha pomáhat lidem	37	46,8 %
Práce ve větším kolektivu	2	2,5 %
Finanční ohodnocení	0	0,0 %
Jistota práce	18	22,8 %
Jiný důvod	0	0,0 %
Celkem	79	100,0 %

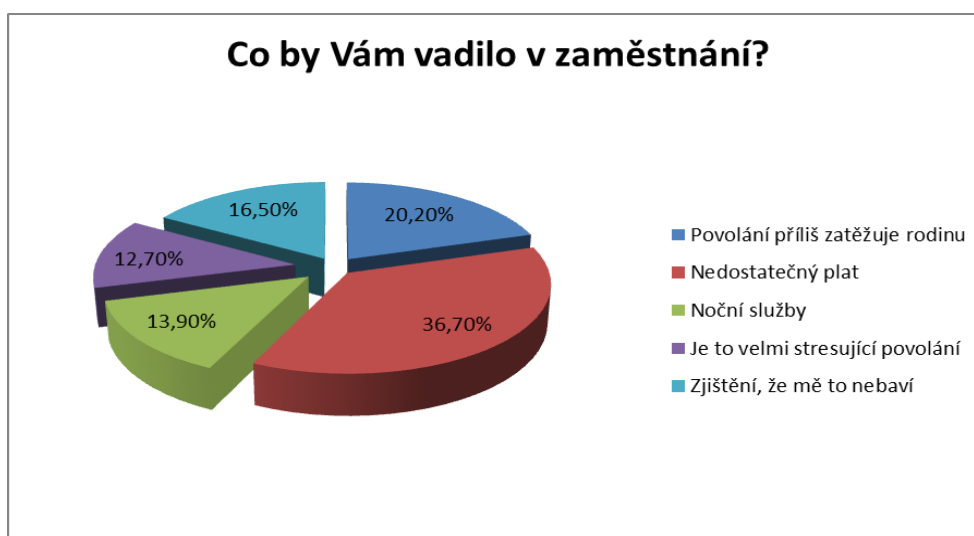
Graf č. 11 – Co nejvíce přitahuje

V otázce, co studenty nejvíce přitahuje na zvoleném povolání, zvolila velká většina dotazovaných – 37 (46,8 %) možnost touha pomáhat druhým. Celkem 18 (22,8 %) jich přitahuje jistota práce, 15 (19,0 %) studentů nejvíce oslovila určitá prestiž povolání. Možnost práce v zahraničí zvolilo 7 (8,9 %) studentů, 2 (2,5 %) dotazované přitahuje práce v kolektivu a možnost zda je přitahuje finanční ohodnocení nebo jiný důvod nezvolil nikdo.

Otázka č. 12 – Až byste po skončení studia nastoupil/a do zaměstnání ve zdravotnictví, co by Vám asi nejvíce vadilo?

Tabulka č. 12 – Co by Vám vadilo v zaměstnání?

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Povolání příliš zatěžuje rodinu	16	20,2 %
Je nedostatečně platově ohodnocené	29	36,7 %
Musím vykonávat noční služby	11	13,9 %
Je to velmi stresující povolání	10	12,7 %
Zjištění, že mě to nebaví	13	16,5 %
Celkem	79	100,0 %

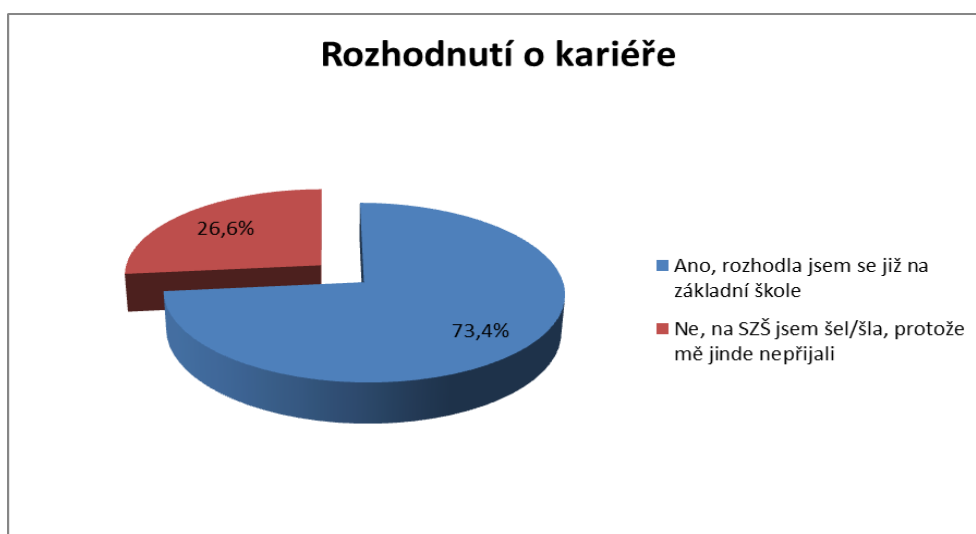
Graf č. 12 – Co by Vám vadilo v zaměstnání?

V zaměstnání ve zdravotnictví by nejvíce vadilo 29 (36,7 %) respondentům nedostatečné platové ohodnocení. 16 (20,2 %) studentů si myslí, že by povolání příliš zatížilo rodinu, 13 (16,5 %) dotazovaným by nejvíce vadilo zjištění, že je už tato práce nebaví, vykonávání nočních služeb by vadilo 11 (13,9 %) respondentům a 10 (12,7 %) studentům z celkového počtu by byl překážkou fakt, že je to stresující povolání.

Otázka č. 13 – Byl/a jste o své budoucí kariéře ve zdravotnictví rozhodnutý/a již před nástupem na střední školu?

Tabulka č. 13 – Rozhodnutí o kariéře

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Ano, rozhodl/a jsem se už na základní škole	58	73,4 %
Ne, na SZŠ jsem šel/šla, protože mě jinde nepřijali	21	26,6 %
Celkem	79	100,0 %

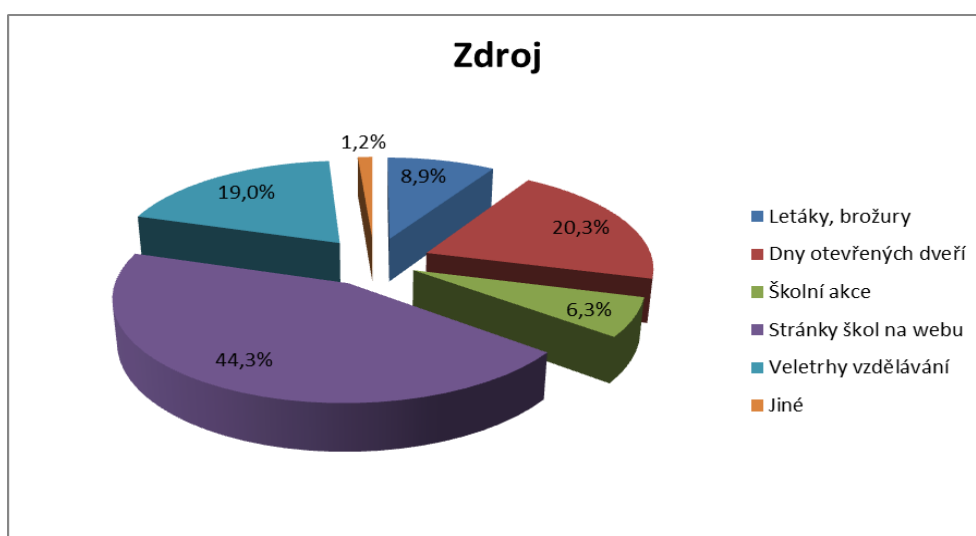
Graf č. 13 – Rozhodnutí o kariéře

Z tabulky a grafu je patrné, že před nástupem na střední školu bylo o své budoucí kariéře ve zdravotnictví rozhodnuto 58 (73,4 %) studentů z celkového počtu 79. Zbytek studentů – 21 (26,6 %) se rozhodlo jít na střední zdravotnickou školu jen proto, že je nepřijali na jinou školu.

Otázka č. 14 – Jaký zdroj informací Vám pomohl v rozhodování o výběru dalšího studia zdravotnického zaměření?

Tabulka č. 14 - Zdroj

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost v %
Letáky, brožury s nabídkami škol	7	8,9 %
Dny otevřených dveří	16	20,3 %
Školní akce	5	6,3 %
Stránky škol na webu	35	44,3 %
Veletrhy vzdělávání	15	19,0 %
Jiné	1	1,2 %
Celkem	79	100,0 %

Graf č. 14 - Zdroj

Studenty nejvíce zaujaly stránky škol na webu, které byly vyhodnoceny jako nejlepší zdroj informací, který studentům pomohl při rozhodování o výběru dalšího studia, tuto možnost zvolilo 35 (44,3 %) studentů. Pro 16 (20,3 %) studentů byly nejvíce prospěšné dny otevřených dveří prezentované školami, veletrhy vzdělávání při rozhodování nejvíce pomohly 15

(19,0 %) dotazovaných. 7 (8,9 %) studentů zvolilo možnost letáky nebo brožury s nabídkami škol, 5 (6,3 %) studentů bylo nejvíce osloveno na akcích o dalším studiu pořádaných školou, a možnost „Jiné“ zvolil pouze 1 (1,2 %) student s tím, že mu nejvíce v rozhodování pomohly informace od rodiny.

7 DISKUZE

V mé práci jsem si stanovila celkem čtyři cíle a k nim také hypotézy, jejichž platnost měla vést ke splnění cílů. V případě prvního cíle - zjistit, jaký je hlavní důvod studentů pro volbu povolání ve zdravotnictví, jsem se domnívala, že studenti volí tato povolání hlavně kvůli touze pomáhat druhým. Zvolená hypotéza se tedy potvrdila. Tuto možnost výběru zvolilo 37 respondentů z celkového počtu 79 odpovědí. Dalším mým cílem bylo zjistit, kdo měl na studenty nejčastěji rozhodující vliv při volbě dalšího studia nebo povolání. Předpokládala jsem, že to bude rodina, která studenty podporuje a vede, někdy možná vybírá lepší možnosti, čím se má jejich dítě stát. Ale skutečnost dopadla jinak. Rodina skončila až na druhém místě, kdy největší vliv při rozhodování měli studenti sami na sebe. Rozhodovali se tedy nejčastěji dle své vlastní vůle. 72 respondentů zvolilo tuto možnost z celkového počtu 113 odpovědí. Můj předpoklad byl odlišný zřejmě také proto, že rodiče již dávají studentům větší volnost v rozhodování o své budoucnosti, možná i z důvodu, že jde o prakticky dospělé jedince, kteří oplývají vlastními názory a mají zájem rozhodovat sami o sobě. Ale i přesto má rodina vliv při rozhodování na 29 respondentů, kteří tuto možnost zvolili. Jako 3. cíl jsem si zvolila zjistit, jaký obor si studenti nejčastěji volí v rámci budoucího studia. Mou hypotézou v tomto případě byl obor všeobecná sestra, protože je to obor, ze kterého má člověk po vystudování větší možnosti, kde se uplatnit, než ostatní obory, kde mají studenti víceméně předem dané, na které pozici budou v budoucnu zaměstnáni. Po absolvování oboru všeobecná sestra lze navíc pokračovat v dalším studiu v mnoha oborech nebo si udělat specializace. Proto jsem předpokládala tuto možnost. Ostatně jako u 38 dalších respondentů z celkových 79, kteří se rozhodli pokračovat ve studiu. Jako další možnosti se potom nejvíce respondentů, a to shodně 10 a 10, hlásí na obor porodní asistentka a na fyzioterapii. Čtvrtým, a také posledním cílem bylo zjistit, zda měli studenti častěji v plánu kariéru ve zdravotnictví již před nástupem na střední školu. Domnívala jsem se, že se ve většině případů studenti rozhodli jít na střední zdravotnickou školu již dříve, protože se o práci ve zdravotnictví opravdu zajímali a chtěli pracovat s lidmi. Moje hypotéza se potvrdila a tuto možnost zvolilo celkem 58 respondentů ze 79. Zbytek respondentů se rozhodlo jít studovat obor zdravotnický asistent z toho důvodu, že to byla jediná škola, kde je na základě přijímacího řízení přijali. Takto si to zvolilo 21 studentů 4. ročníků, dohromady na třech středních zdravotnických školách, kteří se rozhodli dále pokračovat ve studiu.

ZÁVĚR

Téma mé bakalářské práce o motivaci volby zdravotnické profese u studentů mě samotné zaujalo, již když jsem si ho vybírala. Sama sebe jsem se totiž na konci studia na střední zdravotnické škole ptala, kam jít dál, zda pokračovat ve zdravotnictví nebo zkusit úplně jiný obor. Co mě vlastně čeká, když nepůjdu na vysokou školu, a naopak co potom, když se na tuto školu dostanu a budu pokračovat v dalším studiu. Důležité bylo také, jaký obor si zvolím, protože už blíže určí, čemu se budu věnovat v budoucnu. Není to vždy jednoduché rozhodování a lehce se stane, že se mladému člověku pokračovat v dalším studiu již nechce, rozhodne se tedy nastoupit do práce, ale později zjišťuje, že měl tenkrát raději ještě studovat, protože v danou chvíli by bylo vyšší vzdělání potřeba.

Měla jsem obavy, abych k tomuto tématu našla dostatečné množství informací, které se ale nakonec nepotvrdily. Nebylo obtížné sehnat informace a zdroje, které jsem potřebovala. V teoretické části jsem se věnovala bližšímu vysvětlení motivace, také dynamiky, struktury a typologie osobnosti, vymezila jsem a charakterizovala období dospívání. Poslední kapitola se týkala volby povolání. Jako výzkumnou metodu mé práce jsem si zvolila standardizovaný dotazník, který jsem předložila studentům na středních zdravotnických školách, následně vyhodnotila, a získané poznatky prezentovala v praktické části mé bakalářské práce. Zabývala jsem se zde hlavně otázkou, co je nejčastějším důvodem studentů pro volbu dalšího studia nebo povolání, také nejvíce volený obor v rámci budoucího studia nebo osoby, které ovlivňují studenty v rozhodování o jejich dalším studiu, případně zaměstnání. Výsledky byly zpracovány do tabulek a grafů a následně k nim připojeny komentáře. Data získaná pomocí dotazníkového šetření jsou prezentována ve formě článku, který vyjde v nadcházejícím čísle školního časopisu na Střední zdravotnické škole v Šumperku.

Dle výsledků průzkumu jsem zjistila, že ze strany rodičů jde ke studentům ohledně studia velká podpora, avšak ti na jejich rady zase tolik nedají a o své studijní či pracovní budoucnosti si rozhodují převážně sami. Také když se studenti rozhodovali, na které škole by chtěli pokračovat, nejdůležitější pro ně nebylo platové ohodnocení v budoucím zaměstnání, ale obor, o který se zajímají, který mají zájem studovat. Je dobré zjištění, že je zde zájem o povolání zdravotníka na prvním místě, což předčí všechny ostatní faktory. Studenty na práci ve zdravotnictví ve velkém procentu přitahuje zájem a touha pomáhat nemocným, být druhému člověku prospěšný. Dle mého názoru je to moc dobrý výsledek, protože i když jde o primární faktor povolání ve zdravotnictví odjakživa – především pomoci lidem

k navrácení zdraví - v dnešní době už to není pravidlem, a ve zdravotnictví můžeme nalézt spoustu sester, které svou práci nedělají rády, nebaví je to, jsou postiženy syndromem vyhoření a pracují ve zdravotnictví jen proto, že nemají jinou možnost výdělku. Je důležité, aby tuto práci dělali lidé, které tato práce opravdu přitahuje, a mají k ní zodpovědný vztah, protože každý, kdo byl někdy pacientem, se mnou bude jistě souhlasit, že nejhorší je sestra, která svým neprofesionálním chováním ještě více zhoršuje už tak ne zrovna příjemný pobyt v nemocnici.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BLATNÝ, Marek a kol., 2010. *Psychologie osobnosti, hlavní témata, současné přístupy*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3434-7.
- [2] CAKIRPALOGLU, Panajotis, 2012. *Úvod do psychologie osobnosti*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4033-1.
- [3] ČAKRT, Michal, 2010. *Typologie osobnosti: volba povolání, kariéra a profesní úspěch*. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-220-8.
- [4] FARKOVÁ, Marie, 2008. *Vybrané kapitoly z psychologie*. 2. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha. ISBN 978-80-86723-64-8.
- [5] HENRIKSEN, Jan-Olav a Arne Johan VETLESEN, 2000. *Blízké a vzdálené: etické teorie a principy práce s lidmi*. Brno: Sdružení Podané ruce. ISBN 80-85834-85-5.
- [6] HLAĐO, Petr, 2012. *Profesní orientace adolescentů: poznatky z teorií a výzkumů*. Brno: Konvoj. ISBN 978-80-7302-165-8.
- [7] KERN, Hans, 2006. *Přehled psychologie*. Praha: Portál. ISBN 80-7367-121-2.
- [8] KUČERA, Dalibor, 2013. *Moderní psychologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4621-0.
- [9] KUTNOHORSKÁ, Jana, 2009. *Výzkum v ošetrovatelství*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2713-4.
- [10] LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ, 2006. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 80-247-1284-9.
- [11] NAKONEČNÝ, Milan, 1996. *Motivace lidského chování*. Praha: Academia. ISBN 80-200-0592-7.
- [12] NAKONEČNÝ, Milan, 2003. *Úvod do psychologie*. Praha: Academia. ISBN 80-200-0993-0.
- [13] PAVLOVSKÝ, Pavel a kol., 2012. *Soudní psychiatrie a psychologie*. 4. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4332-5.
- [14] ŘÍČAN, Pavel, 2010. *Psychologie osobnosti*. 6. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3133-9.

-
- [15] VÁGNEROVÁ, Marie, 2000. *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-308-0
- [16] VÁGNEROVÁ, Marie, 2012. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. 2. vyd. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2153-1.
- [17] VENDEL, Štefan, 2008. *Kariérní poradenství*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1731-9.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj. a jiné

apod. a podobně

č. číslo

ISBN angl. international standard book number – mezinárodní standardní číslo knihy

s. strana

tj. to jest

% procento

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka č. 1 - Pohlaví</i>	27
<i>Tabulka č. 2 - Věk</i>	28
<i>Tabulka č. 3 – Zájem o studium</i>	29
<i>Tabulka č. 4 – Vliv při rozhodování</i>	30
<i>Tabulka č. 5 – Podpora rodičů</i>	31
<i>Tabulka č. 6 – Stěžejnost při výběru</i>	32
<i>Tabulka č. 7 – Volba zaměstnání</i>	33
<i>Tabulka č. 8 – Důvody proč nepokračovat</i>	34
<i>Tabulka č. 9 - Obor</i>	36
<i>Tabulka č. 10 – Proč pokračovat ve studiu?</i>	38
<i>Tabulka č. 11 – Co nejvíce přitahuje</i>	39
<i>Tabulka č. 12 – Co by Vám vadilo v zaměstnání?</i>	40
<i>Tabulka č. 13 – Rozhodnutí o kariéře</i>	41
<i>Tabulka č. 14 - Zdroj</i>	42

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf č. 1 - Pohlaví</i>	27
<i>Graf č. 2 - Věk</i>	28
<i>Graf č. 3 – Zájem o studium</i>	29
<i>Graf č. 4 – Vliv při rozhodování</i>	30
<i>Graf č. 5 – Podpora rodičů</i>	31
<i>Graf č. 6 – Stěžejnost při výběru</i>	32
<i>Graf č. 7 – Volba zaměstnání</i>	33
<i>Graf č. 8 – Důvody proč nepokračovat</i>	34
<i>Graf č. 9 - Obor</i>	36
<i>Graf č. 10 – Proč pokračovat ve studiu?</i>	38
<i>Graf č. 11 – Co nejvíce přitahuje</i>	39
<i>Graf č. 12 – Co by Vám vadilo v zaměstnání?</i>	40
<i>Graf č. 13 – Rozhodnutí o kariéře</i>	41
<i>Graf č. 14 - Zdroj</i>	42

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P1: Dotazník

Příloha P2: Článek do školního časopisu

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dotazník pro studenty středních zdravotnických škol

Vážená studentko/te,

jmenuji se Markéta Drozdová a studuji na Fakultě humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně obor Všeobecná sestra.

V rámci podmínek pro úspěšné zakončení studia zpracovávám bakalářskou práci s názvem Motivace volby zdravotnické profese u studentů středních zdravotnických škol. Součástí praktické části této práce je mimo jiné právě dotazník. Chtěla bych Vás tímto požádat o pravdivé a zodpovědné vyplnění dotazníku, který se skládá ze 14 otázek. Dotazník je zcela anonymní, všechna data budou zpracována hromadně.

Předem děkuji za zodpovězení všech otázek a za spolupráci.

Instrukce k vyplňování dotazníku:

U některých otázek může docházet k tomu, že byste chtěl/a zvolit více odpovědí najednou. Přesto prosím u každé otázky vyberte a zakřížkujte pouze jednu odpověď, o které jste uvažoval/a na prvním místě, nebo která popisuje situaci, mající na Vás největší vliv. Kde je možnost doplnění, napište svou variantu odpovědi.

1) **Pohlaví:** žena muž

2) **Kolik je Vám let:**

3) **O studium na jaké škole byste měl/a zájem po absolvování střední školy?**

- Vyšší odborná škola se zdravotnickým zaměřením
- Vysoká škola se zdravotnickým zaměřením
- Jiná škola
- Ještě nevím kam půjdu
- Nechci jít dál studovat

4) Kdo měl na Vás při rozhodování největší vliv?

- rodina
- vrstevníci, spolužáci
- přítel/přítelkyně
- učitelé ve škole
- výchovný poradce
- rozhodl/a jsem se sám/ sama

5) Podporovali Vás rodiče při volbě dále pokračovat ve studiu?

- ano spíše ano spíše ne ne

6) Co pro Vás bylo stěžejní, když jste si vybíral/a další školu?

- Obor, který chci studovat
- Uplatnění v zaměstnání
- Doporučení rodiny/ spolužáků/ učitelů
- Vzdálenost od bydliště
- Platové ohodnocení budoucího zaměstnání
- Nic z toho, na další školu se nechystám

7) Pokud již nechcete pokračovat ve studiu, jaká je Vaše volba zaměstnání?

- Chtěl/a bych:
- pracovat v nemocnici jako zdravotnický asistent
 - pracovat v jiném zdravotnickém zařízení
 - pracovat jako zdravotnický asistent v ordinaci lékaře (zubní ordinaci)
 - pracovat v úplně jiném oboru
 - plánuji další studium

8) V dalším studiu zdravotnického zaměření nechci pokračovat z těchto důvodů:

- Povolání je nedostatečně platově ohodnocené
- Musel/a bych vykonávat noční služby
- Povolání by příliš zatěžovalo rodinu
- Je to velmi stresující povolání
- Přestalo mě to bavit
- Chci pokračovat ve studiu

Na následující otázky budou odpovídat pouze ti, kteří se rozhodli pokračovat ve studiu na nějaké další zdravotnické škole:

9) O kterém konkrétním oboru přemýšlíte v rámci budoucího studia?

- Všeobecná sestra
- Porodní asistentka
- Zdravotnický záchranář
- Nutriční terapeut
- Fyzioterapie
- Radiologický asistent
- Jiný

10) Proč jste se rozhodl/a pokračovat ve studiu se zdravotnickým zaměřením?

- Chci se dál vzdělávat ve zdravotnictví
- Nechci jít ještě pracovat
- Chtějí to především rodiče
- Chci dosáhnout vysokoškolského vzdělání
- Jiný důvod, doplňte:

11) Co Vás nejvíce přitahuje na zvoleném povolání ve zdravotnictví?

- Určitá prestiž povolání
- Možnost práce v zahraničí
- Touha pomáhat lidem
- Práce ve větším kolektivu
- Finanční ohodnocení
- Jistota práce
- Jiný důvod, jaký:

12) Až byste po skončení studia nastoupil/a do zaměstnání ve zdravotnictví, co by Vám asi nejvíce vadilo?

- Povolání příliš zatěžuje rodinu
- Je nedostatečně platově ohodnocené
- Musím vykonávat noční služby
- Je to velmi stresující povolání
- Zjištění, že mě to nebaví

13) Byl/a jste o své budoucí kariéře ve zdravotnictví rozhodnutý/á již před nástupem na střední školu?

- Ano, pracovat jako zdravotník jsem se rozhodl/a už na základní škole
- Ne, na střední zdravotnickou školu jsem šel/šla, protože mě jinde nepřijali

14) Jaký zdroj informací Vám pomohl v rozhodování o výběru dalšího studia zdravotnického zaměření?

- Letáky nebo brožury s nabídkami škol
- Dny otevřených dveří prezentované školami
- Školní akce zaměřené na rady o výběru dalšího studia
- Stránky škol na webu
- Veletrhy vzdělávání
- Jiné.....

PŘÍLOHA P2: ČLÁNEK DO ŠKOLNÍHO ČASOPISU

CO MOTIVUJE STUDENTY K PROFESI VE ZDRAVOTNICTVÍ?

Jsem studentkou 3. ročníku oboru Všeobecná sestra na UTB ve Zlíně a touto otázkou jsem se především zabývala ve své bakalářské práci, jejíž přesný název je „Motivace volby zdravotnické profese u studentů středních zdravotnických škol“. Průzkum proběhl na třech zdravotnických školách – v Šumperku, ve Vyškově a ve Svitavách, kde jsem rozdala celkem 113 dotazníků mezi studenty 4. ročníků. A jak to tedy celé dopadlo?

102 dívek a pouze 11 chlapců mi odpovídalo na otázky, mezi které patřila například ta, na jakou školu se hlásí po absolvování střední školy. V tomto případě převládají vysoké školy, hned za nimi vyšší odborné školy a další. Někteří studenti se na další školy vůbec nehlásí. Mým předpokladem v další otázce bylo, že největší vliv při rozhodování o následujícím studiu bude mít na studenty rodina, ale ve většině případů dali na vlastní úsudek, a rozhodli si o tom sami, vliv rodiny je až na druhém místě. V 83 případech však rodina podporuje tyto studenty v dalším studiu. Mezi nejvíce stěžejní faktory při výběru studia patří obor, který chtějí studovat, dále také uplatnění v budoucím zaměstnání. Studenti, kteří nechtějí pokračovat ve studiu zdravotnických oborů, se chtějí věnovat práci v oboru jiném nebo pracovat v nemocnici jako zdravotničtí asistenti, ale velká většina jich pokračovat ve studiu chce. Důvody proč nechtějí dále studovat na zdravotnických školách, jsou nedostatečný plat ve zdravotnictví a uvádějí také, že je to přestalo bavit. Nejvíce voleným oborem v rámci dalšího studia se stal obor všeobecná sestra, dále porodní asistentka a se shodným počtem odpovědí také fyzioterapie. Studenty zdravotnických škol vede ke vzdělávání ve zdravotnictví nejčastěji touha pomáhat lidem, kteří pomoc potřebují, dále také jistota práce a určitá prestiž tohoto povolání. Nejvíce jim však vadí nedostatečné platové ohodnocení budoucího povolání.

Z výsledku šetření vyplývá kladný postoj studentů, což je vzhledem k zdravotnickému povolání správně. Být všeobecnou sestrou, porodní asistentkou nebo kýmkoli jiným ve zdravotnictví si žádá velkou míru empatie a kladných vlastností a je vhodné spíše pro ty, kteří se o takové povolání skutečně zajímají a mají dobrý vztah k lidem. S výsledky mého průzkumu na středních školách jsem tedy převážně spokojená.